

[Formanden.]

5) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Foranstaltninger til Modvirkning af Arbejdsløsheden.

Mødet hævet Kl. 3⁴⁰.

85de Møde.

Onsdag den 29. Februar Kl. 1.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fremsettelse af Lovforslag.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Zahle): Det Lovforslag, jeg skal have den Ære at forelægge for det høje Ting, har til Formaal at blidne Skæbnen en Smule for de Landboere og andre, som bliver ramt af den nuværende haarde økonomiske Krise. Der foregaar i denne Tid talrige Tvangsauktioner, navnlig over Landejendomme, men ogsaa over andre faste Ejendomme. Man vilde nu tage meget fejl, hvis man gik ud fra, at Tvangsauktionernes Antal viser, hvor mange Ejendomme der i disse Tider skifter Ejer under meget sørgelige Omstændigheder. Forholdet er nemlig det, at man saa vidt muligt undgaar Tvangsauktion. Naar en kriseramte Landbruger med sin Familie paa Grund af Penge-mangel maa opgive sin Bedrift og med Kone og Børn forlade Hjem og Arbejdsplads, ordnes Forholdet helst i al Stilhed ved en Banks eller en Sagførers Hjælp; men denne Hjælp er ikke billig, og den slaar ingenlunde altid til. Det viser Tvangsauktionernes stigende Tal med megen Tydelighed.

Udlæg og Tvangsauktion betyder næsten altid, at den kriseramte Landbruger med Kone og Børn ribbes for alt, bogstavelig talt *alt*, hvad de ejer. De mægtige Omkostninger ved Udlæg og Tvangsauktion sluger det sidste, en saadan kriseramte Landbruger ejede.

Staten optræder her som den hjerteløseste Skatteopkræver; den tager rent ud sagt den fattiges sidste Lam.

Jeg har her i min Haand en Opgørelse over Omkostningerne ved Udlæg og Tvangsauktion over en ganske lille Ejendom paa Landet. Der er gjort Udlæg for en Pantefordring paa ca. 2 700 Kr. Det højeste Bud er under denne Sum, saa at første Prioritets Panthaverne overtager Ejendommen for et ganske lavt Bud. Omkostningerne opgøres af den paagældende Sagfører overfor Pant-haverne til 269 Kr. 18 Ø., det vil sige 10 pCt. af den Pantehæftelse, for hvilken der gøres Udlæg. Jeg har her liggende foran mig en anden Auktionsopgørelse. Pantegælden udgør 10 000 Kr. til en Kreditforening, 4 000 Kr. til en Hypotekforening og 3 000 Kr. til en privat Panthaver. Der bliver paa Auktionen budt 15 000 Kr., for hvilke tredie Prioritetshaver lader sig Ejendommen udlægge. Her er Omkostningerne opgjort forholdsvis maadeholdent til 739 Kr. 80 Ø. eller ca. 5 pCt. af Budsummen. Ved meget store Ejendomsauktioner kan Procenten af Omkostningerne i Forhold til Budsummen nok gaa noget længere ned, fordi der er en hel Del Omkostninger — Befordringsgodtgørelse og lignende —, som er ens, hvad enten Ejendommen er stor eller lille, men for de mindre Ejendommers Vedkommende er Omkostningerne i hvert Fald ganske forfærdelige.

Nu kan man desværre ikke forvente at faa gennemført nogen Lov om Tvangsakkord for kriseramte Landbrugere, som vilde bringe Gælden og Renten ned og sætte saadanne kriseramte Landbrugere i Stand til at arbejde sig op igen, hvis ikke den Konjunkturkrise, som slutter sig til Gældskrisen, bliver alt for varig og haard — i hvert Fald kan vi ikke naa noget saadant i dette Ministeriums Tid. Den Diskussion, som føres her i Landet, og som ogsaa er ført fra det Sted, hvor jeg har den Ære at staa, om, hvorvidt den Krise, vi har indenfor det danske Landbrug for Tiden, er en Gældskrise eller en Rentabilitets- eller Konjunkturkrise, er en Forhandling, som efter min Mening har været og vil vedblive at være ganske ørkesløs, for Sagen er ulykkeligvis den, at vi ikke har *enten* en Gældskrise *eller* en Rentabilitetskrise, men en Rentabilitetskrise, der har sluttet sig til en Gældskrise, og vi har begge Dele paa een Gang. Derfor er Krisen saa haard.

Men under disse Omstændigheder synes jeg, det er nødvendigt, at Lovgivningsmagten træder til for at blidne Landbrugerets Kaar noget. Det bedste var en Akkord, som gjorde det muligt for den kriseramte Landbruger at blive ved Hjem og Ejendom, men hertil hører en Tvangsnedskrivning af